

Streszczenie obywatelskie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020

Opis Programu	<p>Główne cele</p> <p>Głównym celem RPO WL 2014-2020 jest podniesienie konkurencyjności regionu w oparciu o wewnętrzne potencjały, sprzyjające zwiększeniu spójności społecznej i terytorialnej.</p> <p>Główne osie priorytetowe, wspierane w Programie</p> <p>Program został skoncentrowany na 13 głównych osiach priorytetowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • badania i innowacje • cyfrowe Lubelskie • konkurencyjność przedsiębiorstw • energia przyjazna środowisku • efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna • ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów • ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego • mobilność regionalna i ekologiczny transport • rynek pracy • adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników do zmian • włączenie społeczne • edukacja, kwalifikacje i kompetencje • infrastruktura społeczna <p>Oczekiwane efekty Programu (przykłady najważniejszych wskaźników rezultatu i produktu)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie 3515 przedsiębiorstw (971 finansowo a 2544 niefinansowo) • Przebudowa i modernizacja 300 km dróg • Modernizacja energetyczna 241 budynków • Ponad 105 MW dodatkowej zdolności wytwarzania energii odnawialnej, • Wsparcie 25 podmiotów leczniczych • Wsparcie 20014 bezrobotnych • Przekazanie środków na podjęcie działalności gospodarczej dla 3978 osób pozostających bez pracy • Wsparcie 28553 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym • Wsparcie 653 podmiotów ekonomii społecznej • Wybudowanie 409 km sieci kanalizacji sanitarnej oraz 323 km sieci
----------------------	---

	<p>wodociągowej</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wybudowanie 14903 jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE • Uczestnictwo 15260 uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego w stażach i praktykach u pracodawcy • Objęcie 1758 dzieci zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej • Wsparcie 255 przedsiębiorstw w ramach działań B+R • Objęcie cyfrową ewidencją gruntów i budynków całej powierzchni województwa • Wsparcie 25 obiektów zasobów kultury oraz 9 obiektów w miejscach dziedzictwa naturalnego • Objęcie programem zdrowotnym 38828 osób • Objęcie wsparciem 12032 osób pracujących.
Dane kontaktowe IZ RPO	<p>Zarząd Województwa Lubelskiego ul. Spokojna 4 20-074 Lublin marszalek@lubelskie.pl, drpo@lubelskie.pl</p>

1. Ogólne dane gospodarcze nt. województwa lubelskiego

Ogólne dane gospodarcze			
<i>Wskaźnik</i>	<i>Rok</i>	<i>Jednostka</i>	<i>Wartość</i>
Stolica regionu			Lublin
Powierzchnia łącznie (km ²)	2013	Km ²	25122
Ludność (w tys.)	2013	w tys. osób	2156,2
Gęstość zaludnienia	2013	os./1 km ²	86
PKB per capita (ceny bieżące)	2011	PLN	26919
Polska=100	2011	%	67,9
(EU27=100)	2011	%	44
Stopa bezrobocia	2013	Średnia roczna (%)	10,3

2. Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014 - 2020

W dniu ..... Komisja Europejska zatwierdziła program rozwoju regionalnego dla regionu lubelskiego tj. "Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020" (RPO WL 2014-2020). Całkowity budżet RPO WL 2014-2020 wynosi ok. 2 230 mln EUR. Wsparcie Unii Europejskiej, pochodzące z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wynosi 1 603 mln EUR, natomiast z Europejskiego Funduszu Społecznego – 627 mln EUR (około 2,71% całkowitej kwoty środków UE zainwestowanych w Polsce w ramach polityki spójności na lata 2014-2020).

2.1. Cele specyficzne w RPO WL 2014 - 2020

Realizacja poszczególnych priorytetów inwestycyjnych przyczyni się do osiągnięcia następujących celów specyficznych:

Oś Priorytetowa	Priorytety inwestycyjne	Cele szczegółowe priorytetów inwestycyjnych
1. Badania i innowacje	1a	Zwiększone urynkowanie działalności badawczo-rozwojowej
	1b	Zwiększona aktywność badawczo-rozwojowa przedsiębiorstw
2. Cyfrowe Lubelskie	2c	Zwiększony poziom wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w administracji publicznej
3. Konkurencyjność przedsiębiorstw	3a	Lepsze warunki do rozwoju MŚP
	3b	Zwiększony poziom handlu zagranicznego sektora MŚP
	3c	Zwiększone zastosowanie innowacji w MŚP
4. Energia przyjazna środowisku	4a	Zwiększony poziom produkcji energii ze źródeł odnawialnych
5. Efektywność energetyczna gospodarka niskoemisyjna	4b	Zwiększona efektywność energetyczna w przedsiębiorstwach
	4c	Zwiększona efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym
	4e	Poprawiona jakość powietrza
6. Ochrona środowiska efektywne wykorzystanie zasobów	5b	Zwiększone bezpieczeństwo powodziowe w regionie
	6a	Sprawny system selektywnej zbiórki odpadów w oparciu o instalacje regionalne
	6b	Realizacja zobowiązań akcesyjnych w zakresie gospodarki ściekowej w aglomeracjach 2 – 10 tys. RLM
7. Ochrona dziedzictwa kulturowego naturalnego	6c	Zwiększona dostępność zasobów dziedzictwa kulturowego i naturalnego regionu
	6d	Wzmocnione mechanizmy ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazowej w regionie
8. Mobilność regionalna ekologiczny transport	7b	Zwiększona dostępność drogowa w regionie
	7d	Zwiększona dostępność kolejowa w regionie
9. Rynek pracy	8i	1. Zwiększenie zatrudnienia osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (w tym osób starszych po 50 roku życia, kobiet, osób niepełnosprawnych, osób długotrwale bezrobotnych oraz niskowyzwalifikowanych) 2. Poprawa szans na zatrudnienie osób odchodzących z rolnictwa
	8iii	Zwiększenie liczby nowych i trwałych miejsc pracy w regionie
	8iv	Zwiększenie poziomu zatrudnienia osób opiekujących się dziećmi do 3 lat
10. Adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników do zmian	8v	1. Wzrost liczby przedsiębiorstw sektora MŚP, które skorzystały z usług rozwojowych 2. Zwiększenie dostępu do zatrudnienia lub jego kontynuacji osób objętych działaniami typu outplacement.
	8vi	Zwiększenie liczby realizowanych programów zdrowotnych w zakresie chorób negatywnie wpływających na rynek pracy.
11. Włączenie społeczne	9i	Wzrost integracji społecznej oraz poprawa dostępu do rynku pracy osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w regionie poprzez realizację kompleksowych programów aktywizacji oraz usług reintegracji

		i rehabilitacji społeczno-zawodowej
	9iv	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost dostępności wysokiej jakości usług społecznych użyteczności publicznej, w szczególności w formach zdeinstytucjonalizowanych, dla osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w regionie 2. Wzrost dostępności usług zdrowotnych dla osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w regionie
	9v	Rozwój i upowszechnianie ekonomii społecznej, w tym wzrost zatrudnialności w sektorze ekonomii społecznej w regionie
12. Edukacja, kwalifikacje i kompetencje	10i	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie udziału dzieci w wieku przedszkolnym, w szczególności w wysokiej jakości edukacji przedszkolnej 2. Podniesienie u uczniów kompetencji kluczowych, właściwych postaw i umiejętności niezbędnych na rynku pracy, oraz rozwój indywidualnego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
	10iii	Zwiększenie liczby osób dorosłych, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje adekwatnie do wymagań regionalnego i krajowego rynku pracy
	10iv	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów szkół zawodowych poprzez poprawę efektywności kształcenia zawodowego w regionie 2. Podniesienie kompetencji i kwalifikacji zawodowych osób dorosłych, adekwatnie do wymagań regionalnego i krajowego rynku pracy
13. Infrastruktura społeczna	9a	<ol style="list-style-type: none"> 3. Zwiększona dostępność usług zdrowotnych 4. Zwiększona dostępność usług społecznych
	9b	Wyprowadzenie obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego ukierunkowane na ograniczenie ubóstwa w regionie
	10a	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększona dostępność edukacji przedszkolnej 2. Lepsze warunki kształcenia zawodowego i ustawicznego 3. Lepsze warunki edukacji ogólnej

2.2 Osie Priorytetowe w RPO WL 2014 - 2020

Podział alokacji na Program wg osi priorytetowych						
Nr	Osie Priorytetowe	CT/PI	Wsparcie UE	Środki krajowe (publiczne)	Finansowanie ogółem	Udział w alokacji ogółem (%)
1.	Badania i innowacje	1/1a,1b	100 416 755	17 720 604	118 137 359	4,5
2.	Cyfrowe Lubelskie	2/2c	72 255 674	12 751 002	85 006 676	3,24
3.	Konkurencyjność przedsiębiorstw	3/3a,3c, 3d	291 639 451	51 465 786	343 105 237	13,07
4.	Energia przyjazna środowisku	4/4a	150 866 891	26 623 570	177 490 461	6,76
5.	Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna	4/4b,4c, 4e	258 939 368	45 695 183	304 634 551	11,61
6.	Ochrona środowiska i	5/5b	154 615 611	27 285 108	181 900 719	6,93

	efektywne wykorzystanie zasobów	6/6a,6b				
7.	Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego	6/6c,6d	70 707 126	12 477 729	83 184 855	3,17
8.	Mobilność regionalna i ekologiczny transport	7/7b,7d	271 031 040	47 829 008	318 860 048	12,15
9.	Rynek pracy	8/8i,8iii,8iv	197 944 462	34 931 376	232 875 838	8,87
10.	Adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników do zmian	8/8v,8vi	55 943 406	9 872 366	65 815 772	2,51
11.	Włączenie społeczne	9/9i,9iv,9v	180 510 722	31 854 834	212 365 556	8,09
12.	Edukacja, kwalifikacje i kompetencje	10/10i,10iii,10iv	123 735 094	21 835 605	145 570 699	5,55
13.	Infrastruktura społeczna	9/9a, 9b 10/10a	232 928 490	41 105 029	274 033 519	10,44
14.	Pomoc techniczna	Nd.	69 424 084	12 251 309	81 675 393	3,11
	Całkowita wysokość środków na Program		2 230 958 174	393 698 509	2 624 656 683	100%

Podział alokacji na Program wg celów tematycznych					
CT	EFRR	Udział w alokacji ogółem (%)	EFS	Udział w alokacji ogółem (%)	Suma
1	100 416 755	4,50			100 416 755
2	72 255 674	3,24			72 255 674
3	291 639 451	13,07			291 639 451
4	409 806 259	18,38			409 806 259
5	44 277 837	1,98			44 277 837
6	181 044 900	8,12			181 044 900
7	271 031 040	12,15			271 031 040
8			253 887 868	11,38	253 887 868
9	206 472 482	9,25	180 510 722	8,10	386 983 204
10	26 456 008	1,18	123 735 094	5,54	150 191 102,00
PT			69 424 084	3,11	69 424 084
Suma	1 603 400 406	71,87	627 557 768	28,13	2 230 958 174

2.2 Koncentracja tematyczna

Podział środków w ramach Programu uwzględnia wymagane w przepisach UE dla polityki spójności poziomy koncentracji tematycznej (tzw. ring-fencing):

- na wsparcie innowacji, prac B+R, wzmocnienie przedsiębiorstw, e-usługi, jak też działania z zakresu zwiększenia efektywności energetycznej i wykorzystania OZE (tj. CT 1, 2, 3, 4) przeznaczonych będzie 54,52 % środków EFRR na Program,
- na działania z zakresu zwiększenia efektywności energetycznej i wykorzystania OZE (tj. CT 4) skierowanych będzie 25,56% środków EFRR na Program,
- na promowanie włączenia społecznego i walkę z ubóstwem (CT 9) – 28,76% środków EFS na Program,
- 61,46% środków EFS w Programie będzie przeznaczony na pięć priorytetów inwestycyjnych w ramach CT 8, 9, 10 (PI 8i, 8iii, 9i, 9iv, 10iv).

2.3 Planowane zastosowanie instrumentów finansowych

W odniesieniu do obszarów wsparcia w ramach Osi Priorytetowych 1, 3, 5, 9 oraz 13, poza wsparciem bezzwrotnym, rozważana jest możliwość wsparcia również w formie instrumentów finansowych. Niemniej jednak, ostateczny zakres i forma wsparcia zostanie określona na podstawie analizy ex-ante. Dobór instrumentów wsparcia będzie uwzględniał m. in. konkretne potrzeby beneficjentów oraz poziom ryzyka biznesowego inwestycji, od których ostatecznie będzie uzależniona zarówno forma pomocy jak i jej wielkość. Operacje będące instrumentami finansowymi zostaną wybrane przez IZ na podstawie oceny ex-ante. IZ wybierze podmiot wdrażający instrument finansowy (beneficjenta) dopiero po decyzji nt. zakresu, form wsparcia oraz wysokości udziału instrumentów finansowych w programie.

2.4 Zintegrowana Inwestycja Terytorialna (ZIT):

ZIT w województwie lubelskim realizowany będzie na obszarze miasta Lublin i jego obszarze funkcjonalnym, a także w miastach subregionalnych (Biała Podlaska, Chełm, Puławy oraz Zamość). W przypadku Strategii ZIT opracowywanej przez miasto Lublin wraz z partnerami, inwestycje wdrażane w ramach ZIT koncentrować się będą na osiągnięciu celu, który będzie miał wpływ na określony obszar funkcjonalny (wyjście poza granice administracyjne miasta). W skład Partnerstwa ZIT wchodzić będą następujące gminy: Lublin, Świdnik, Nałęczów, Konopnica, Wólka, Jastków, Niemce, Strzyżewice, Niedzwica Duża, Lubartów, Miasto Lubartów, Głusk, Mełgiew, Piaski, Jabłonna, Spiczyn.

Celem nadrzędnym realizacji ZIT wdrażanej przez miasto Lublin i jego partnerów będzie poprawa spójności społecznej i gospodarczej, wzmocnienie istniejących powiązań i wykorzystanie ich dla stworzenia wspólnej zintegrowanej przestrzeni Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego, zachowując odrębność poszczególnych gmin, wchodzących w jego skład i wykorzystując lokalne mocne strony i szanse.

W przypadku miast subregionalnych, koncentrujących funkcje gospodarcze i społeczne oraz będących ważnymi miejscami dostarczania usług oraz uzupełniania oferty i funkcji miasta Lublina w świadczeniu usług publicznych, projekty realizowane w ramach formuły ZIT, jako Strategiczne Inwestycje Terytorialne, służyć będą wzmocnieniu zróżnicowanych funkcji ponadlokalnych i wykorzystaniu wewnętrznego potencjału, rozbudowie wewnętrznych i zewnętrznych powiązań funkcjonalnych, kompleksowej rewitalizacji oraz zwiększeniu i poprawie dostępności do podstawowych usług publicznych. W związku z powyższym interwencja będzie koncentrować się m.in. na pobudzeniu aktywności gospodarczej, wsparciu rozwoju MŚP, poprawie stanu środowiska przyrodniczego i adaptacji do zmian klimatycznych.

Zakres powierzenia władzom miejskim zadań związanych z realizacją programu w ramach ZIT miasta Lublin określony zostanie w porozumieniu między Związkiem ZIT a IZ RPO. Przewidywany jest minimalny zakres powierzenia zadań oznaczający, że władze miejskie będą przedkładać IZ RPO listy projektów wyłonionych w konkursie bądź - w przypadku trybu pozakonkursowego – zidentyfikowanych w ramach Strategii ZIT. IZ RPO dokona ostatecznej weryfikacji kwalifikowalności projektów do dofinansowania pod kątem realizacji celów i wskaźników programu, w oparciu o kryteria zatwierdzone przez Komitet Monitorujący.

Dla Strategicznych Inwestycji Terytorialnych IZ nie przewiduje przekazywania funkcji zarządczych związanych z wdrażaniem funduszy UE miastom subregionalnym, które realizować będą projekty w ramach tego instrumentu.

2.5 Szacunkowa kwota wsparcia, która ma być wykorzystana na cele związane ze zmianami klimatu

421 974 234,6 EUR tj. 18,91% alokacji na Program.

2.6 Duże projekty

Nie zidentyfikowano dużych projektów w rozumieniu zapisów rozporządzenia ramowego.